

YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ: BİR GÖZDEN GEÇİRME

- ▶ İkel toplumlarda yetişkinliğe geçiş
- ▶ Post modern toplumlarda yetişkinliğe geçiş
- ▶ Kuramlarda yetişkinliğe geçiş
- ▶ Yeni bir yaşam dönemi iddiası: Beliren Yetişkinlik

GÜNDEM

«Dar Toplumsallaşma» Sınırlı seçenek ve beklenti ağırlıklı

«Geniş toplumsallaşma» özerklik ve çeşitlilik ağırlıklı

(Arnett, 2001)

TOPLUMSALLAŐMA VE YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ

KEL TOPLUMLARDA YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ

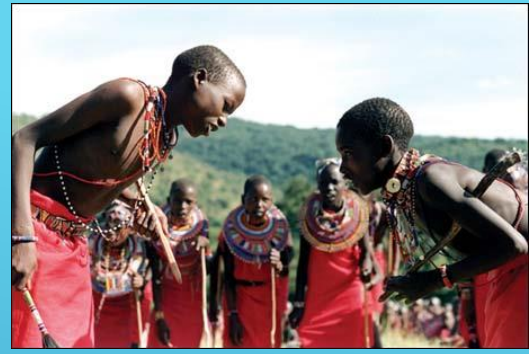
- Mead'in çalışmaları... **"Rites of passage"**

Günümüzde hala;

- Papua Yeni Gine'de kamyş yutma törenleri-
Sadece erkekler için...

- Amazonlarda ateş karıncalarının elleri
ısırması törenleri -Sadece erkekler için...

- Afrika-Benin ülkesinde erkekler için
kırbaçlanma törenleri; kadınlar için acı verici
yüze yapılan dövme törenleri ve sırta jiletle
yapılan dövmeler ve diğerleri...

Kazanımları

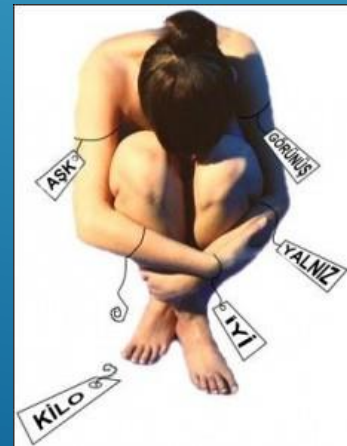
- ▶ Yetişkin bir erkek ve kadın olarak kabul,
- ▶ Evlenme hakkı,
- ▶ Saygı görme,
- ▶ Yetişkin dünyasına katılma

HAK OLARAK VERİLEN YETİŞKİNLİK
(Atak ve Çok, 2011)

POST-MODERN TOPLUMLARDA YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ: ERGENLİĞE BAĞLI DEĞİŞİMLER

- ▶ Niceliksel değişim (sürenin uzaması),
- ▶ Niteliksel değişim (içeriğinin değişmesi),
- ▶ Daha çok kişinin moratoryumdan geçmesi,
- ▶ Beyin çalışmalarının artması (ergenlikte beyin gelişimi),
- ▶ Çeşitliliğinin artması,
- ▶ Değişen yaş dağılımları

EVLENME VE ANABABA OLMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİMLER

- ▶ Ortalama evlenme ve anababa olma yaşı yükseldi
- ▶ Erken yaşta evlenen ve anababa olanlar devam ediyor
- ▶ Niteliksel farklar (tek ebeveynler, commuter aileler, eşcinsliler, transseksüeller gibi)

- ▶ Sanayileşmeyle birlikte, gençlerin emeğine olan ihtiyacın azalması...
- ▶ Ortalama eğitimi tamamlama yaşındaki değişimler...
- ▶ Eğitim seçeneklerinin çeşitliliği:

Yandal, çift anadal, Erasmus değişimi, dil eğitimi, lisansüstü eğitim gibi...

- ▶ Uzaktan eğitim
- ▶ Zorunlu eğitim yaşının yükselmesi

<i>Eski Paradigmalar</i>	<i>Yeni Paradigmalar</i>
Bir meslekte bir ömür	Yaşam süresince 3-7 iş/alan/meslek değiştirme
Tek bir işe odaklanma	Aynı anda birkaç işi yürütme
Adanmışlık ve özdeşleşme	Daha uygun seçenekler araştırma
Dikey hiyerarşiye dayalı ilerleme, statükoculuk	Performansa dayalı ilerleme
Sınırlı bir alanda/derinliğine uzmanlaşma	Pek çok alana aktarılabilir beceriler ve meta yeterlikler geliştirme
Belirlenmiş rol ve görev tanımları	Dinamik, değişen rol ve görevler
İyi bir eğitim-iyi bir meslek-iyi bir şirket garantisi	Doğrusal olmama, yordanamazlık, pozitif belirsizlik
Diploma-unvan-statü dengesi	Yaşam boyu eğitim, sürekli gelişim, değişim, uyum
"Devlet Kapısı" güvencesi	Güvencenin az olduğu bir iş ortamına uyum sağlama
Var olanı sürdürme, belli kalıplara dayalı tutarlılık	Girişimci, yenilikçi, yaratıcı olmaya prim verme
Sabit iş yeri	Bulduğum yer, iş yeri yerimdir
Düzenli çalışma saatleri	İş'in gerektirdiği esnek zamanlama
İş'i bütünsel ve statik bir yapı içinde ele alma	Proje bazında/modüler iş yapısı
Nitelikli tek bireye odaklanma	Uyumlu ekip çalışmasına odaklanma

KARİYER YAŞAMINDAKİ DEĞİŞİMLER (YEŞİLYAPRAK, 2013)

EŞLE YAŞAMA VE EVLİLİK EĞİLİMLERİNDEKİ DEĞİŞİMLER

- ▶ İlk cinsel deneyim yaşındaki düşüş,
- ▶ Medyanın etkisi,
- ▶ “Çocuk-kadınlar”,
- ▶ Evlilik öncesi birlikte yaşamamanın artması,
- ▶ Cinsel yönelim farkındalıklarının artması ve çeşitlenmesi,
- ▶ Aynı cinslerden oluşan evliliklerin sürüyor olması,

GENÇLERİN İŞ GÜCÜNE DUYULAN İHTİYACIN AZALMASI...

- ▶ İstihdam ve iş olanaklarında değişimler, Dezavantajlı olanlar keskin geçişlerle karşı karşıyalar.

- ▶ İş yaşamına geçiş

Önceki geçişler: 16-18 yaşında öğretmenlik, astsubaylık vb.

İşsizlik oranı (Dünya genelinde genç işsizliği)

Underemployment

KÜRESELLEŞME VE MEDYA...

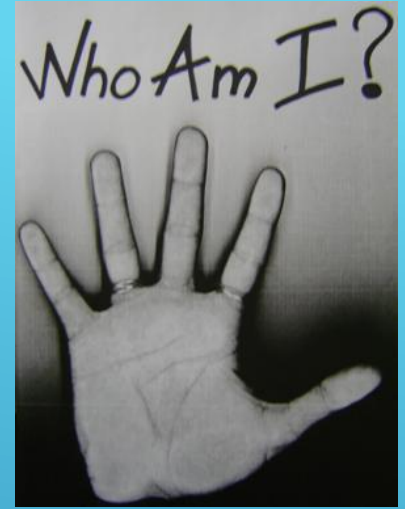

- ▶ Seçeneklerin farkındalığı,
- ▶ Birey, kendine sunulan seçeneklerden başka seçenekler de olduğunu görüyor...
- ▶ Özerk eylemde bulunma düzeyinin (agency) artması.
- ▶ Uluslararasılığın artması

KİMLİK GELİŞİMİNDEKİ ÇEŞİTLİLİKLER...

- ▶ Kuramsal zenginlikler
- ▶ Aşk-İş-Dünya görüşü (keşif sürecindeki seçeneklerin çokluğu)

ASKERLİK

- ▶ Türkiye
- ▶ İsrail

SONUÇ OLARAK: YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ DEĞİŞİMLERİ

- ✓ Yeni yaş tanımları. Nüfus yapısındaki değişimler...
- ✓ Bunun sonucunda son 20 yılda sosyal bilimciler yetişkinliğe geçiş ve insan yaşamına etkiler konusuna ilgi duymaya başladı...
- ✓ Y Kuşağına ilgi....

KURAMSAL AÇIKLAMALAR

- ✓ Yetişkinlik belirleyicileri/ölçütleri (*Markers/criteria of adulthood*)
- ✓ Algılanan yetişkinlik (*Perceived adulthood*)
- ✓ Yetişkinliğe geçişi içeren kuramlar:
 - Erikson,
 - Levinson,
 - Schaie
 - Bühler,
 - Viollant,
 - Arnett.

YETİŞKİNLİK BELİRLEYİCİLERİ/ÖLÇÜTLERİ

- ▶ İnsan, yaşamın hangi noktasında yetişkin olmaktadır?
- ▶ Yetişkinlik için hangi ölçütler önemlidir? Bu ölçütler evrensel midir; yoksa yerel ve kültürel midir?

Araştırmacılar bu sorulara bakış açılarına göre farklı cevaplar vermektedirler.

1990'ların başına kadar araştırma ve kurama göre, yetişkinliğe geçişin beş temel belirleyicisi

- ▶ Okulu bitirme,
- ▶ Evden ayrılma,
- ▶ Tam zamanlı ve sürekli bir işe başlama,
- ▶ Evlenme,
- ▶ Anababa olma.

(Shanahan, Porfeli, Mortimer ve Erickson, 2002).

20. yüzyılın ortalarına kadar, bu geçişleri yaşayanlar toplum tarafından yetişkin olarak kabul edilmekteydi (Arnett, 2003).

- ▶ Bu geçişlerin ortalama yaşanma zamanı ya da yaş dönemi, onlu yaşların sonuydu. Birey 18-19 yaşlarında bu geçiş işaretlerinin tamamını yaşıyor ve yetişkin olduğu kabul ediliyordu.

Günümüzde bu geçiş işaretlerinin bireyin kendini yetişkin olarak hissetmesinde, o kadar da önemli olmadığı düşünülmektedir (Arnett, 2004).

- ▶ Yetişkinliğin başlangıcı aynı toplumda, hatta bir toplumun farklı kesimlerinde bile değişiklik göstermektedir.

Geçişlerin zamanlamasında **toplumsal etkinin** varlığı

2000'ler...

- ▶ Günümüzde, gelişim çalışmaları disiplinler arası bir yaklaşımla yapılmaktadır.

yetişkin olmak da zamanla oluşur.

Yani, birey yaşam sürecinde aniden yetişkinliğe adım atmaz; belli geçiş işaretlerinin belli zamanlarda yaşanmasıyla birlikte, yetişkinlik yavaş yavaş oluşmaya başlar. Buna göre, aşağıdaki üç ölçüt yetişkinlik için en önemli ölçütlerdir (Arnett, 1994; 1995; 1997; 1998; Shanahan, Porfeli, Mortimer ve Erickson, 2002);

- ▶ Kendi sorumluluğunu almak,
- ▶ Bağımsız kararlar verebilmek,
- ▶ Ekonomik olarak bağımsız olmak.

- ✓ Okulu bitirme, evden ayrılma, kalıcı ve tam zamanlı bir işe başlama, evlenme ve anababa olma gibi **demografik ölçütler** yerine;
- ✓ Sorumluluk almak, karar vermek, ekonomik bağımsızlık gibi gündelik süreçler daha önemli hale geldi
- ✓ Günümüzde yetişkin olmak **geçiş işaretlerinden** çok **yetişkin gibi hissetmeyle** ilgilidir.

YETİŞKİNLİĞE ULAŞTIĞINIZI DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

- ▶ a. Evet
- ▶ b. Hayır
- ▶ c. Bazı yönlerden evet, bazı yönlerden hayır

Gençlerin büyük çoğunluğu (% 60-80 arasında değişen bir oran), kendini bazı yönlerden yetişkin, bazı yönlerden değilmiş gibi tanımlamakta

Yetişkinliğe Geçişe Değinen Kuramlar

ERİK ERİKSON (1902-1994): PSİKO-SOSYAL GELİŞİM KURAMI

Bireyin gelişimi;

- ✓ biyolojik değişkenler,
- ✓ toplumsal-çevresel etkiler ve
- ✓ ego sürecinin karşılıklı etkileşimi ile gerçekleşir.

PSİKO-SOSYAL GELİŞİM DÖNEMLERİ

Yaş Aralıkları	Psiko-Sosyal Kriz
0-1	Temel güvene karşı güvensizlik
1-3	Özerkliğe karşı kuşku ve utanç
3-5	Girişimciliğe karşı suçluluk
6-12	Çalışkanlığa karşı aşağılık duygusu
12-18	Kimlik kazanmaya karşı rol karmaşası
18-35	Yakınlığa karşı yalıtılmışlık
35-60	Üretkenliğe karşı verimsizlik
60 ve sonrası	Benlik bütünlüğüne karşı umutsuzluk

► Ergenlik:

Kimlik keşfi: Aşk, iş, dünya görüşü...

► Genç yetişkinlik:

Yakınlığa karşı yalıtılmışlık...

DANIEL J. LEVINSON (1920-1994): YAŞAM YAPISI KURAMI

- “Yaşam yapısı” “the outcome resulting from specific decisions and choices made along the life course in such areas as relationships, occupation and childbearing”

Levinson'un Yaşam Döngüsü Dönemleri

Dönem	Yaş Aralıkları	Gelişim Dönemi
1	0-22 Yaşlar Arası	Yetişkinlik Öncesi Dönem
2	17-22 Yaşlar Arası	İlk Yetişkinliğe Geçiş
3	22-28 Yaşlar Arası	İlk Yetişkinlik İçin Yaşam Yapısı Girişi
4	28-33 Yaşlar Arası	30 Yaş Geçişi
5	33-40 Yaşlar Arası	İlk Yetişkinliğin Yaşam Yapısını Sonuçlandırma
6	40-45 Yaşlar Arası	Orta Yaş Geçişi
7	45 -50 Yaşlar Arası	Orta Yetişkinlik İçin Yaşam Yapısına Giriş
8	50-55 Yaşlar Arası	50 Yaş Geçişi
9	55-60 Yaşlar Arası	Orta Yaşın Yaşam Yapısını Sonuçlandırma
10	60-65 Yaşlar Arası	Son Yetişkinlik Geçişi

CHARLOTTE BÜHLER (1893 – 1974): İNSAN YAŞAMININ AKIŞI KURAMI

Dönem	Yaş Aralıkları	Dönemlerin İsimleri
1	0-15	İlerleyici Büyüme Dönemi
2	15-25	Büyümenin Cinsel Üreme Yeteneğiyle Birlikte Sürdüğü Dönem
3	25-45	Büyümde Kararlılık Dönemi
4	45-65	Cinsel Üreme Yeteneğinin Yitirildiği Dönem
5	65 ve sonrası	Gerileyen Büyüme ve Biyolojik İniş Dönemi

Büyümenin Cinsel Üreme Yeteneğiyle Birlikte Sürdüğü Dönem

Bu dönemde bireyler, öz yeterliliklerine ilişkin belli çok özel amaçlar belirleyip bu amaçları gerçekleştirmeye koyulurlar.

GEORGE E. VAILLANT (1934-...): YAŞAMA UYUM SAĞLAMA KURAMI

- ▶ Erikson'un psiko-sosyal gelişim dönemlerine paralel sonuçlar...
- ▶ Erikson'un (1968) gelişim dönemlerine ek olarak bazı dönemlerin eklenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu dönemleri de **yetişkinlerin başarması gereken görevler** olarak isimlendirmiştir:
 - ▶ *Başarılı Kimliğe Ulaşmak*
 - ▶ *Kariyer Gelişimine Ulaşmak*
 - ▶ *Üretkenlik*
 - ▶ *Anlamanın Korunması*
 - ▶ *Bütünlük*

ROGER GOULD (1935 - ...): DÖNÜŞÜM KURAMI

- ▶ Gould (1978), insanların çocuklukta birtakım varsayımlar oluşturdukları;
- ▶ Yetişkin yaşamına girmekle birlikte çocuklukta oluşturulan varsayımlar terk edilir.
- ▶ Fakat bilinçsiz bir şekilde yetişkin yaşamında da etkilerini gösterirler

- ▶ Gould (1978), yetişkin gelişimini altı önemli dönemde ele almaktadır. Her bir dönemde büyük ve yanlış varsayımlar bulunmaktadır.

Dönem	Yaş Aralıkları	Dönemler
1	16-22	Ebeveynlerimizin Dünyasını Terk Etme Dönemi
2	22-28	Şimdi Kimsenin Bebeği Değilim Dönemi
3	28-34	İçeride Olanları Dışarıya Çıkarma Dönemi
4	35-45	Orta Yaş Dönemi
5	45-55	Alışma Dönemi
6	55-60	Kabullenme Dönemi

Ebeveynlerin Dünyasını Terk Etme Dönemi: Bireyler, anne ve babalarından daha fazla bağımsızlaşmaya çalışırlar. Anne ve babanın denetiminden kurtulma isteği, bu dönemde hâkimdir.

Şimdi Kimsenin Bebeği Değilim Dönemi: Bireyler, bağımsızlık geliştirmeye çalışırlar. Bu doğrultuda bir mesleğe yönelirler. Çocuk sahibi olurlar.

K. WARNER SCHAIE (1928 - ...): YETİŞKİN BİLİŞSEL GELİŞİM KURAMI

- ▶ Yetişkin düşüncesi ergenin düşüncesinden bir çok açıdan farklıdır:
 - ▶ daha az kendine dönük,
 - ▶ daha akılcı,
 - ▶ daha pratik.
- ▶ Bu görüş özellikle K. Warner Schaie (1982) tarafından savunulmaktadır. Schaie yetişkin bilişinde toplumsal vurgulara ve bağlantılara denk düşen dört evrenin varlığından söz etmektedir.

SCHAEFFER'YE GÖRE BİLİŞSEL GELİŞİM EVRELERİ

- ▶ Çocukluk ve ergenlik: Kazanım (Piaget'in dört evresi)
- ▶ Genç yetişkinlik: Başarma (amaca yönelik öğrenme)
- ▶ Orta Yetişkinlik: Sorumlu (başkalarına ilgi)
- ▶ Yapıcı (toplumsal sisteme ilgi)
- ▶ İleri yetişkinlik: Yeniden bütünleştirici (bilgelik)
- ▶ Bu evrelerden geçişi belirleyen nokta, yaş değil gelişim görevleridir.

YAŞAM BOYU GELİŞİM YAKLAŞIMI

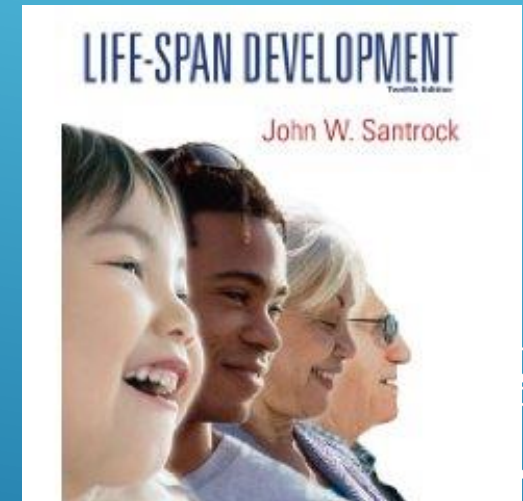
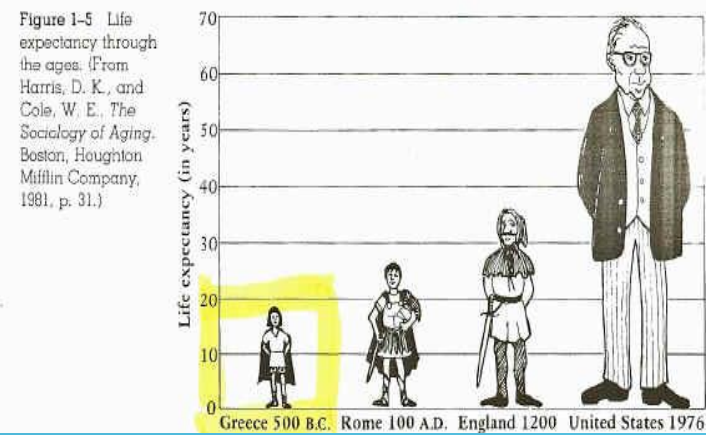
- ▶ Yaşam boyu gelişim kuramcıları (Hendry, Kleop ve Elder gibi), gelişimin yaşam boyu sürdüğünü, yaşamda evrelerin olmadığını ve etkileşimin dinamik bir ilerleme olduğunu öne sürmektedirler.
- ▶ Gelişimde evreler yoktur, birey

Life Span Development

OUR AMAZING CAPACITY FOR CHANGE

▶ Start Flash Activity

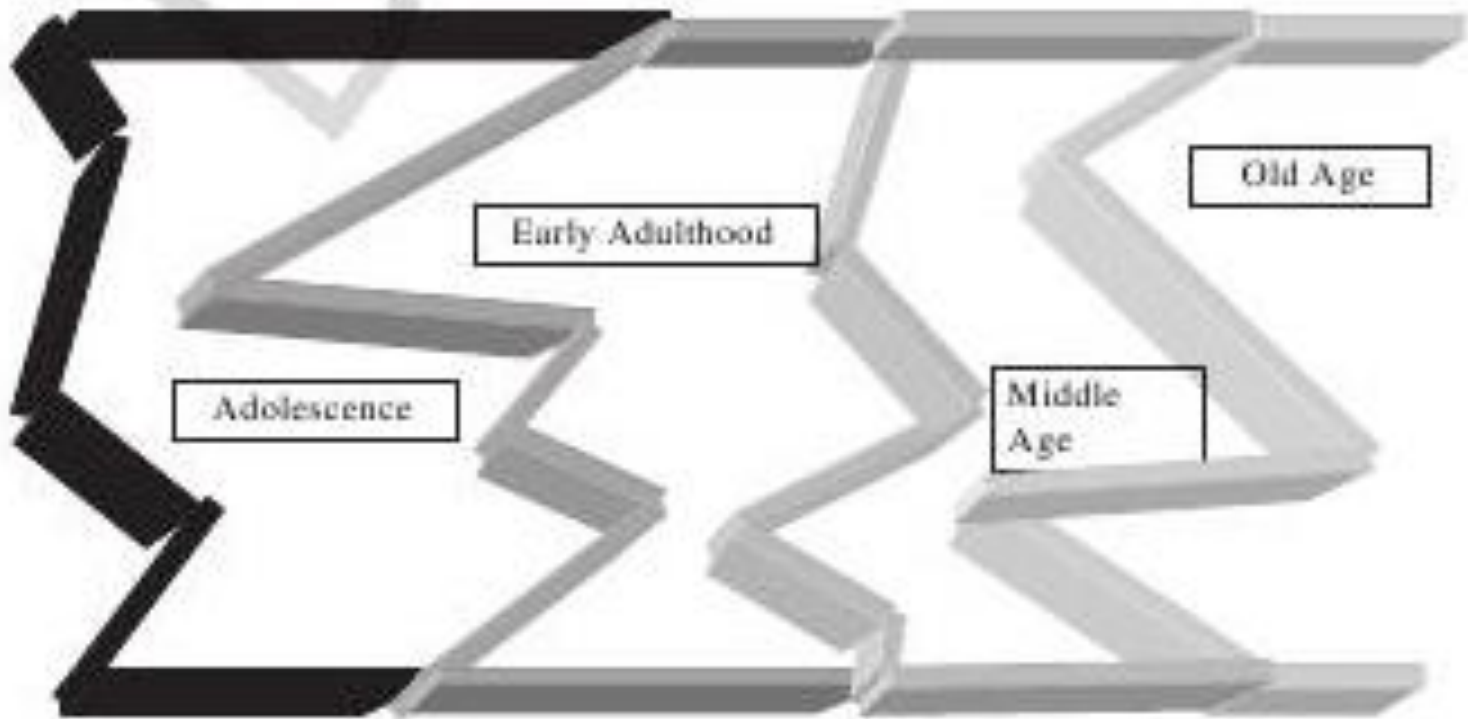

Figure 2. Hendry and Kloep's conceptualization of life transitions.

Kaynak: Hendry ve Kloep, 2007.

**JEFFREY JENSEN ARNETT (1962-...): BELİREN
YETİŞKİNLİK (EMERGING ADULTHOOD)
KURAMI. 18-2? YAŞLAR**

- ▶ Bu dönem, ergenlikten ve genç yetişkinlikten üç temel boyutta farklılaşmaktadır (Arnett, 2000; 2004).
- ▶ a. Demografik farklılıklar,
- ▶ b. Öznel farklılıklar,
- ▶ c. Kimlik keşfi farklılıklarıdır.

Figure 1. Possible configurations of emerging adulthood.

KAYNAK: ARNETT, 2007.

GELİŞİM

Erikson

Schaie

**DÖNEM
VAR**

**Yaşam Boyu
Gelişim
Yaklaşımı**

Vaillant

**DÖNEM
YOK**

Levinson

Arnett

Gould

Bühler

**Yaşam Boyu
Gelişim
Yaklaşımı**

Yetişkin
Niteliği
Görüşlerin

Gelişiminin
Hakkındaki

DEĞİŞİM

Özeti

A young man and woman are shown in a close embrace, looking down. The woman is in the foreground, wearing a teal sweater, and the man is behind her, wearing a dark blue jacket. The background is a clear blue sky. The text is overlaid on the left side of the image.

BELİREN YETİŞKİNLİK (EMERGING
ADULTHOOD): YENİ BİR YAŞAM
DÖNEMİ

► Bu çalışmalarda, gençliğin bir geçiş evresi olmadığı, tam tersine bağımsız bir yaşam evresi olduğu ileri sürülmekte ve bu konuda yeni kavramlar ortaya atılmaktadır;

- a. Beliren yetişkinlik
- b. Yetişkinimsi
- c. Psikolojik yetişkinlik
- d. Gençlik gibi...

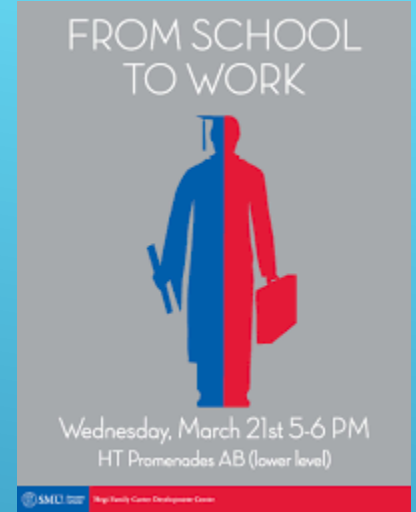

► Günümüzde ergenliğin başlangıcı onlu yaşların başına doğru, hatta daha da erken yaşlara doğru bir kayma göstermektedir.

► Ayrıca, ergenliğin niteliği de eskiye oranla oldukça değişmiştir.

- Bu dönemde, ne çocukluğun bağımlılığı bırakılmıştır; ne de yetişkin sorumluluğu tümüyle kabul edilmiştir (Arnett, 2000; 2004).

BELİREN YETİŞKİNLİĞİN BEŞ TEMEL ÖZELLİĞİ VARDIR: (ARNETT, 2004).

- ▶ 1. Kimlik arayışı,
- ▶ 2. Değişkenlik,
- ▶ 3. Kendine odaklanma (*self-focused*),
- ▶ 4. Geçiş ve kendini arada hissetme,
- ▶ 5. Olanaklar dönemidir.

1. KİMLİK ARAYIŞI DÖNEMİDİR.

- Beliren yetişkinliğin bir yaşam dönemi olarak ele alınması, üç temel boyutta kimlik keşfini gerekli kılmaktadır (Arnett, 2000).

2. DEĞİŞKENLİK DÖNEMİDİR.

- Beliren yetişkinler, ergenlikten yetişkinliğe geçişte çizecekleri pek çok yol olduğunu bilirler.

Farklı alanlarda çok sayıda değişkelik yaşanır.

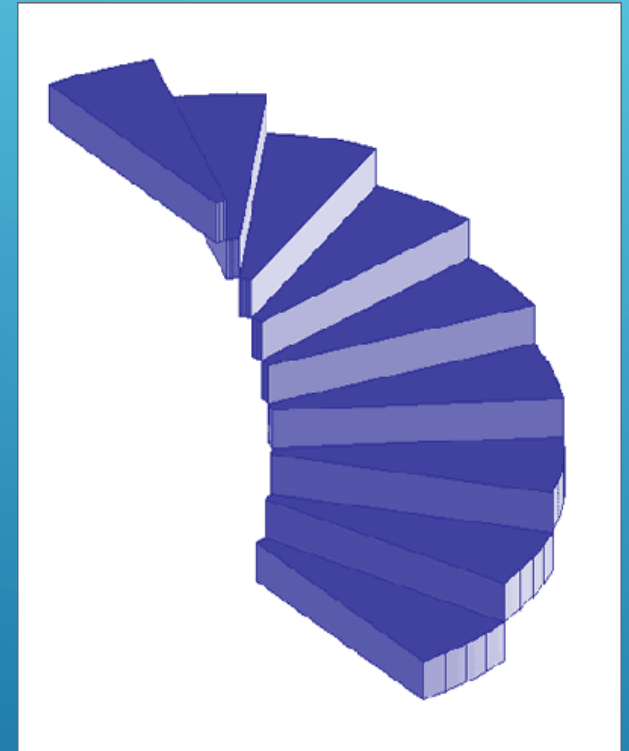
3. YAŞAM SÜRECİNDE BİREYİN KENDİNE EN ÇOK ODAKLANDIĞI DÖNEMDİR.

- ▶ İnsana günlük zorunluluklar ve sınırlamalar getiren sadece birkaç bağın bulunduğu tek dönem, beliren yetişkinliktir (Arnett, 2004).

4. ERGENLİK VE YETİŞKİNLİK ARASINDA BİR GEÇİŞ VE KENDİNİ ARADA HİSSETME DÖNEMİDİR.

- ▶ Beliren yetişkinliğin aramaları ve değişkenliği, ona bir geçiş dönemi özelliği verir.
- ▶ Ergenliğin sınırlamaları ve yetişkinliğin sorumlulukları, beliren yetişkinliğin arama ve değişkenliklerini doğurur (Arnett, 2002; 2004).

5. OLASILIKLAR DÖNEMİDİR

- ▶ Büyük umutlar ve beklentiler dönemidir.
- ▶ Henüz hayaller, planlar ve isteklerin çok azı gerçek yaşamda denenmiştir (Arnett, 2004).

KAVRAMSAL FARKLILIKLAR: YENİ BİR KAVRAMA İHTİYAÇ VAR MI?

BELİREN YETİŞKİNLİK NEDEN “İLERİ ERGENLİK” DEĞİLDİR?

- ▶ Genellikle üniversite 1. sınıf öğrencileri sosyal bilimler terimi ile tanımlanmak istenirse, “ileri ergen” olarak tanımlanabilir.
- ▶ Sosyal bilimciler yetişkinliği eğitimin bitmesi, evlilik ve çocuk sahibi olma gibi belirli geçişlerle ifade ederler.

BELİREN YETİŞKİNLİK NEDEN “GENÇ YETİŞKİNLİK” DEĞİLDİR?

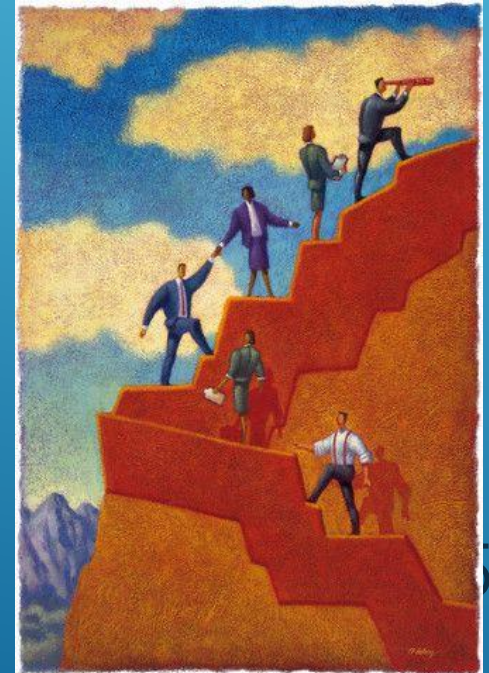

- ▶ Yetişkinliğe henüz ulaşılmamış olmasıdır.
- ▶ Onlu yaşların sonu ile yirmili yaşların ortasındaki insanları genç yetişkin olarak adlandırmak, aynı zamanda otuzlu yaşlardaki insanların ne olarak adlandırılacağı sorununu ortaya çıkarmaktadır.

BELİREN YETİŞKİNLİK NEDEN “YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞ” DEĞİLDİR?

► İlk olarak; ne oldukları değil, neye dönüştükleri sorunu.

• Yani bu bakış açısıyla, yetişkinliğe geçişin, ergenliğin son dönemleri ve hemen ardından gelen genç yetişkinliğin ilk dönemleri olmak üzere bir iki yıllık bir zaman dilimini kapsıyor olması gerekmektedir.

BELİREN YETİŞKİNLİK NEDEN “GENÇLİK (YOUTH)” DEĞİLDİR?

- ▶ Kenneth Keniston - “gençlik”
- ▶ Birincisi, Keniston’ un gençliği “kendisi ve toplum arasındaki gerilim” ve “toplumsallaşmanın reddi” olarak tanımlaması (Arnett, 2004).
- ▶ “Gençlik” terimi İngilizce’ de uzun bir tarihe sahiptir (Arnett, 2004).

BELİREN YETİŞKİNLİĞİN ŞİMDİKİ ÇAPI

- ▶ Gelişimde en çok incelenen araştırma konularından biri,
- ▶ Lisansüstü düzeyde beliren yetişkinlik dersleri,
- ▶ Akademik dergiler,
- ▶ Textbooklar,
- ▶ Farklı alanlarda terim kullanılmaya başlandı (kimya, coğrafya gibi),
- ▶ Beliren Yetişkinlik Çalışmaları Derneği (Society for Studies of Emerging Adulthood),
- ▶ Konuya ilişkin konferans ve kongreler
- ▶ Alt kongreler (Mental health in EA),
- ▶ Ergenlik ve Gelişim dergilerinde beliren yetişkinlik makalelerinin artması

BELİREN YETİŞKİNLİĞİN ŞİMDİKİ ÇAPI

- ▶ Örneğin (Makale başlığında EA geçen makale sayısı):
- ▶ Journal of Adolescent Research- 103 makale
- ▶ Journal of Research on Adolescence- 10 makale
- ▶ Journal of Adolescence- 7 makale
- ▶ Bazı dergilerde özel sayılar (Child Development Perspectives, International Journal of Behavioural Development gibi)
- ▶ Kitaplar
- ▶ APA'da 117 yayın

BELİREN YETİŞKİNLİK KONUSUNDA KARŞI ÇIKIŞLAR

- ▶ Cote ve Bynner, 2008; 2009: “yetişkinimsi” “”bireyleşme”
- ▶ Hendry ve Kloep, 2007a; 2007b: herşeyin “belireni”
- ▶ Seiter : Optimizm dönemi
- ✓ “beliren” nedir?
- ✓ Ergenlik ve yetişkinlikten niteliksel farklılık var mı?
- ✓ Ergenlik ve yetişkinlikten öznel farklılık var mı?
- ✓ Araştırmaların homojen gruplarda yapılmış olması (genellikle üniversite öğrencileri)
- ✓ “Olumsuzluk/kararsızlık dönemi” mi yoksa optimizm dönemi mi?

- ▶ 1. Ortalama 18-29 yaş arasını kapsayan yeni bir yaşam dönemidir.
- ▶ 2. Yetişkin rollerinin ertelenmesine izin verilen kültürlerde görülen bir yaşam dönemidir. Evrensel değildir.
- ▶ 3. Beliren yetişkinlik için evlenme, ekonomik ve psikolojik bağımsızlık, eğitimi tamamlama, tam zamanlı ve kalıcı bir işte çalışma gibi özelliklerin yirmili yaşların sonuna doğru kayma göstermesi gerekmektedir.

KISA BİR BAKIŞ

- ▶ 4. Beliren yetişkinler hem ergenlerden, hem de yetişkinlerden farklı özelliklere sahiptirler.
- ▶ 5. Küreselleşmenin etkisiyle yakın zamanda tüm dünyada yaşanan bir dönem olma olasılığı yüksektir.
- ▶ 6. Amerika ve Avrupa'daki nedenlere benzer nedenlerden dolayı Türkiye'de de beliren yetişkinlik ortalama 19-26 yaş arasında yaşanmaktadır.

► 21. yüzyılın sonunda beliren yetişkinlik, uzunluk ve içerik bakımından hem ülkeler arasında, hem de bir ülke içinde değişiklik gösterme olasılığına karşın, dünyanın pek çok yerinde genç insanlar için olağan bir yaşam dönemi olacak gibi görünmektedir.

► “**Beliren yetişkinlik**” son on yılda hızla yıldızı yükselmiş ve kabul görmüş bir konu olmakla birlikte; bir süre sonra araştırmacıların gözünden düşme olasılığını da taşımaktadır.

Transition to Adulthood: A Theoretical Review in the Context of Demographic Criteria in Turkey

Hasan Atak, Cemre Erten Tatlı, Gökçe Çokamay, Hanife Büyükkapuşcu, Figen Çok.

ABSTRACT

Abstract
Transition to adulthood has been experienced a complex and varied process in the modern societies. These continuous changes in the age and criteria of transition to adulthood. Scientific studies have been studied adulthood and transition to adulthood with various theories. Among these, a new distinguished approach emerging adulthood is especially interesting with its suggestion of a different life period. In this paper based on, Turkey's demographic indicators such as population structure, growth rate, people's transition to adulthood is presented and discussed in terms of employment-unemployment, education, average marriage and parenting ages.

Key words: Transition to adulthood, emerging adulthood, demographics

Yetişkinliğe Geçiş: Türkiye'de Demografik Ölçütler Bağlamında Kuramsal Bir Gözden Geçirme

Özet

Yetişkinliğe geçiş modern toplumlarda giderek karmaşıklaşan ve çeşitlenen bir süreçtir. Yetişkinliğe geçiş yaşında, ölçütlerinde günümüze özgü sürekli değişim vardır. Bilimsel çalışmalar çok çeşitli kuramlarla yetişkinliği ve yetişkinliğe geçişi açıklamışlardır. Bunlar arasında yeni bir yaklaşım olan beliren yetişkinlik özellikle farklı bir yaşam dönemi önerisiyle ilginçtir. Türkiye'de nüfus yapısı, nüfusun büyüme hızı gibi demografik özellikleri değişen yetişkinliğe geçiş dönemindeki bireylerin; iş-işsizlik, eğitim, ortalama evlilik ve ana baba olma yaşları yeni veriler ışığında sunulmakta ve tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yetişkinliğe geçiş, beliren yetişkinlik, demografik özellikler

A New Period In Human Life: Emerging Adulthood

Atak H, Çok F.

ABSTRACT

Abstract

Objective: In the last half century, life experiences between ages 18 to 29 have changed dramatically in industrialized societies. In this review paper, emerging adulthood as proposed as a new life phase is conceptually investigated. Method: Articles were searched by the key words of emerging adulthood, emerging adults, transition to adulthood, and selected articles were reviewed and discussed. Results: Instead of entering adulthood as marked by marriage and parenthood in their early twenties, most people now postpone these transitions at least until their late twenties. They try out different possibilities in love, worldview and work. Essentially, it seems a new developmental stage called emerging adulthood has been emerged between adolescence and young adulthood. Emerging adulthood is suggested to exist only in cultures that postpone entry into adult roles and responsibilities. Therefore emerging adulthood is observed in settings where the age of marriage is high, different options exist and the proportion of young people attending higher education after high school, and postgraduate education are high. Discussion: It can be said that emerging adulthood could be normative life period in all over the world at least among certain life conditions in the next half century.

Key words: Emerging Adulthood, Emerging Adults, Transition to Adulthood

İnsan Yaşamında Yeni Bir Dönem: Beliren Yetişkinlik

Özet

Amaç: Son yarım yüzyılda, sanayileşmiş ülkelerde 18-29 yaş arasındaki birçok insanın yaşam deneyimleri ciddi bir biçimde değişmiştir. Bu gözden geçirme yazısında yeni bir yaşam dönemi olduğu iddia edilen beliren yetişkinlik dönemi kavramsal olarak incelenmektedir. Yöntem: Beliren yetişkinlik, beliren yetişkinler, geçiş, anahtar sözcükleri ile makale taraması yapılmış, gözden geçirilerek tartışılmıştır. Bulgular: Bu yaş grubundaki insanlar yirmili yaşların başında evlenmek ve anababa olmak gibi rollerle belirlenen yetişkinliğe geçmek yerine, bu geçişleri en az yirmili yaşların sonuna kadar ertelemekle ve bu dönemi kendini keşfetmekle ve aşk, iş ve dünya görüşü gibi kimlik konularında farklı olanakları denemekle geçirmektedir. Bu bağlamda, ergenlik ve yetişkinlik arasında beliren yetişkinlik adı verilen yeni bir dönem oluşmuş görünmektedir. Beliren yetişkinliğin yalnızca yetişkin rol ve sorumluluklarının yirmili yaşların sonuna kadar ertelenmesine izin verilen kültürlerde görüldüğü ileri sürülmektedir. Bu nedenle evlenme yaşının yüksek olduğu, çeşitli seçeneklerin var olduğu, liseden sonra eğitime ve lisansüstü eğitime devam eden insanların çok olduğu çevrelerde görülmektedir. Tartışma: Beliren yetişkinliğin tüm dünyada en azından belirli yaşam koşullarına sahip bireyler arasında gelecek yarım yüzyılda normatif bir yaşam dönemi olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beliren Yetişkinlik, Beliren Yetişkinler, Yetişkinliğe Geçiş

Emerging Adulthood in Turkey: Does it (yet) Exist?

Figen Çok

Faculty of Education in TED University
figen.cok@gmail.com

Hasan Atak

Faculty of Education in Kırıkkale University
sternum_001@hotmail.com

Abstract

Over the last three decades, social scientists have shown a mounting interest in transition to adulthood. The timing of transition seems to vary considerably between rural and urban areas and for those in different social settings. This manuscript aims to explore conceptions of adulthood by young people in Turkey from three different social settings, presenting separate studies undertaken with three different groups; educated urban young people, rural young people with limited education and young rural immigrants to big cities. Participants were asked to explain their own conceptions of transition to adulthood. A total of 41 participants between the ages of 20 and 31 were interviewed. A semi-structured interview form with open-ended questions was utilized to obtain the individual conceptions of each participant. We found a variety of differences and similarities in their notions regarding transition to adulthood. These features were discussed in the cultural context and the different conceptions of the three groups are explained by three different processes as developmental, default, and deserved.

Keywords: Transition to adulthood, emerging adulthood, conception of adulthood

- <http://www.transad.pop.upenn.edu/>
- BAZI ÖNEMLİ LINKLER**
- ▶ <http://www.transad.pop.upenn.edu/about/index.html>
 - ▶ <http://www.autismsupportnetwork.com/resources/transition-adulthood>
 - ▶ <http://www.fostering.net/resources/reports/leaving-care-transition-adulthood>
 - ▶ <http://www.vermontfamilynetwork.org/i-need-help-with/special-education/transition-to-adulthood/>

TEŞEKKÜRLER